

Examining the Opinions of the Teachers Working in Primary Schools about Break Times and Lunch Break Times

Erkan ERSOY¹

Abstract

The purpose of this research is to examine the opinions of teachers who teach in primary schools about the break times and the lunch breaks at school. The study group of the research, which is a qualitative study, consists of 32 teachers working in Gaziantep in the 2022-2023 academic year. The study group of the research was composed by purposive sampling method. A semi-structured interview form was used as the data collection tool. The data obtained from the interviews were analyzed with descriptive analysis. The results showed that the teachers preferred the full-time education model as a common opinion, but criticized the full-time education model in terms of the length of the break times and the lunch break. Most teachers told that students rush around the school due to the long break times and tend to play games that require too much effort. This makes it difficult for students to adapt to the next lesson after the breaks. When the results of the research were examined, the majority of the teachers said that the lunch break in full-time education created various disadvantages. This is because it is too long for the students staying at the school and short for the students who return home for lunch by school bus. Most of the teachers stated that the long break times and the lunch break increase the student injuries, and they get very tired. In line with the data obtained, it has been suggested that the 15-minute break, which is applied in full-day education, should be reduced to 10 minutes and instead of the lunch break, it should be improved as a 20-30 minute long break in parallel with the student population at the school.

Keywords: Primary Schools, Teacher, Full-Time Education, Break, Lunch Break

¹ School Principal of 75th year Primary School – Gaziantep, erkanersoy27@hotmail.com, ORCID No: [0000-0001-345-6789](https://orcid.org/0000-0001-345-6789)

For citation: Ersoy, E. (2022). İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin teneffüs süreleri ve öğle arası uygulamasına ilişkin görüşlerinin incelenmesi [Examining the opinions of the teachers working in primary schools about break times and lunch break times]. *Siirt Eğitim Dergisi [Siirt Journal of Education]*, 2(2), 76-91.

Siirt Eğitim Dergisi

Araştırma Makalesi

Başvuru Tarihi: 16.11.2022

Kabul Tarihi: 16.12.2022

İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Teneffüs Süreleri ve Öğle Arası Uygulamasına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi

Erkan ERSOY¹

Özet

Bu araştırmanın amacı, ilköğretim okullarında derse giren öğretmenlerin tam gün eğitim modelindeki teneffüs süreleri ve öğle arası uygulamasına ilişkin görüşlerini incelemektir. Nitel bir çalışma olan araştırmanın çalışma grubunu 2022-2023 eğitim-öğretim yılında, Gaziantep'te çalışan 32 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubu amaçlı örneklem yöntemiyle belirlenmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşmeden elde edilen veriler, nitel veri analizi yöntemlerinden betimsel analiz ile çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda, öğretmenlerin tam gün eğitim modelini tercih ettiği, ancak teneffüs sürelerinin uzunluğu ve öğle arası uygulaması konusunda sorunlar yaşadıkları tespit edilmiştir. Katılımcılar, öğrencilerin teneffüs sürelerinin uzun olmasından kaynaklı teneffüste daha çok koşuşturmakta ve efor gerektiren oyunlara yönelmekte olduğunu belirtmişlerdir. Bu da öğrencilerin teneffüsten sonraki derse adapte olmalarını güçleştirmektedir. Katılımcıların büyük çoğunluğu, tam gün eğitimde öğle arası uygulama süresinin, okulda kalan öğrenciler için uzun, servisle giden öğrenciler için de kısa olmasından kaynaklı çeşitli dezavantaj yarattığını belirtmişlerdir. Katılımcılar, teneffüs sürelerinin uzunluğunun ve öğle arası uygulamasının öğrenci yaralanmalarını arttırdığını ve nöbetçi oldukları günlerde çok yorulduklarını dile getirmişlerdir. Elde edilen veriler doğrultusunda tam gün eğitimde uygulanmakta olan 15 dakikalık teneffüsün 10 dakikaya çekilmesi ve öğle arası uygulaması yerine, okuldaki öğrenci mevcuduna paralel olarak 20-30 dakikalık uzun bir teneffüs olarak iyileştirilmesi önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İlköğretim Okulları, Öğretmen, Tam Gün Eğitim, Teneffüs, Öğle Arası

¹ Gaziantep 75. Yıl İlköğretim Okulu Okul Müdürü, erkanersoy27@hotmail.com, ORCID No: [0000-0001-345-6789](https://orcid.org/0000-0001-345-6789)

Atıf için: Ersoy, E. (2022). İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin teneffüs süreleri ve öğle arası uygulamasına ilişkin görüşlerinin incelenmesi [Examining the opinions of the teachers working in primary schools about break times and lunch break times]. *Siirt Eğitim Dergisi [Siirt Journal of Education]*, 2(2), 76-91.

Giriş

Eğitim; geçmişten bugüne üzerinde sürekli konuşulan, tartışılan ve ülkeler için büyük önem taşıyan bir konudur. Eğitim, toplumların kalkınmasında büyük önem taşımaktadır. Küreselleşen dünyada eğitim, temel ihtiyaçlar gibi zorunlu bir ihtiyaç haline getirmiştir. Eğitim, kişinin zihinsel, bedensel, duygusal, toplumsal yeteneklerinin, davranışlarının en uygun şekilde ya da istenilen bir doğrultuda geliştirilmesi, ona bir takım amaçlara dönük yeni beceriler, davranışlar, bilgiler kazandırılması yolundaki çalışmaların tümüdür. Bu yönüyle eğitim, insanın doğumuyla başlayan ve hayat boyu devam eden bir süreçtir. (Akyüz, 2007, s. 2). Ülkelerin eğitim sistemleri birbirinden farklılık göstermektedir. Her ülkenin kendine has bir eğitim felsefesi ve eğitim sistemi vardır. Her toplum farklı eğitim modeline sahiptir; çünkü her toplumun sosyal, kültürel ve ekonomik özellikleri değişkenlik göstermektedir. Ülkeler için eğitim bir sosyal sistem olarak görülmekte ve bu sistemin üç temel öğesinin öğrenci, öğretmen ve eğitim programları olduğu kabul edilmektedir (Karagözoğlu,1986).

Ülkelerin birbirlerinden değişkenlik gösterdiği eğitim sistemleri içerisinde çeşitli eğitim yapılanmaları görülmektedir. Ülkelerde eğitim süresinin, üniversite öncesi yıllar itibarıyla yapılandırılmasında, 3 basamaktan oluşan bir yapılanma olduğu görülmektedir. Bu yapılanma içerisinde ülkelerin ilköğretim kademesini oldukça önemseydiği ve zorunlu eğitim kapsamında tuttuğu görülmektedir. Tüm dünya ülkelerinde olduğu gibi ülkemizde de ilköğretim kademesi eğitim kademeleri için en önemli aşama olarak görülmektedir. İlköğretim kademesinin temel amaçları Milli Eğitim Bakanlığı ilköğretim kurumları yönetmeliğinde (MEB, 1995) şöyle belirlenmiştir:

- Öğrencileri, ilgi, istidat ve yetenekleri doğrultusunda geliştirmek, hayata ve üst öğrenime hazırlamak.
- Öğrencilerin el becerisi ile zihinsel çalışmalarını birleştirerek çok yönlü gelişmelerini sağlamak.
- Öğrencilerin mesleki ilgi ve yeteneklerinin ortaya çıkmasını sağlayarak, gelecekteki mesleklerini seçmelerini kolaylaştırmak.
- Öğrenciye üretici olarak geçimini sağlaması ve ekonomik kalkınmaya katkıda bulunması için bir mesleğin ön hazırlığını yaptırarak, mesleğe girişini kolaylaştırmak ve uyumunu sağlayacak davranışlar kazandırmak.

Alanyazın taramasında ulaşılan kaynaklarda ilköğretim kademesinin önemine vurgu yapıldığı görülmüştür. Alanyazın taramasında uzmanlar ilköğretim kademesinin temel amaçlarını şu şekilde tanımlamışlardır;

- Fidan ve Baykul'a (1991) göre ilköğretimin amaçlarından biri, çocuğa toplumda bir mesleğin ön hazırlığını yaptırarak, mesleğe girişini kolaylaştırmak ve uyumunu sağlayacak davranışlar kazandırmak.
- Kavak'a (1997) göre ilköğretim; çocuk sağlığı, beslenme ve eğitimi üzerindeki kuşaklararası etkinliklerin yanında, ekonomik büyüme, kazanç, verimlilik, gelir dağılımı ve doğurganlık üzerinde doğrudan olum etkilere sahiptir.
- Bishop'a (1989) göre ise, "ilköğretim sosyal sınıflar arasındaki eşitsizlikleri ve bölgesel dengesizlikleri azaltmaya yardımcı olacak en büyük eşitleyici ve en temel insan hakkıdır."

Ülkemizde 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ile belirlenmiş olan Millî Eğitim Sistemi, "Örgün Eğitim" ve "Yaygın Eğitim" olmak üzere iki ana bölümden oluşmaktadır. Örgün Eğitim içerisindeki İlköğretim Kurumları, 6-14 yaş grubundaki çocukları kapsar. İlköğretimin amacı; her Türk çocuğunun iyi birer vatandaş olabilmesi için, gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlık kazanmasını, millî ahlak anlayışına uygun olarak yetişmesini, ilgi, istidat ve kabiliyetleri yönünden hayata ve bir üst öğrenime hazırlanmasını sağlamaktır. İlköğretim kurumları; dört yıl süreli ve zorunlu

ilkokullar ile dört yıl süreli zorunlu ve farklı programlar arasında tercihe imkan veren ortaokullar ile imam hatip ortaokullarından oluşur.

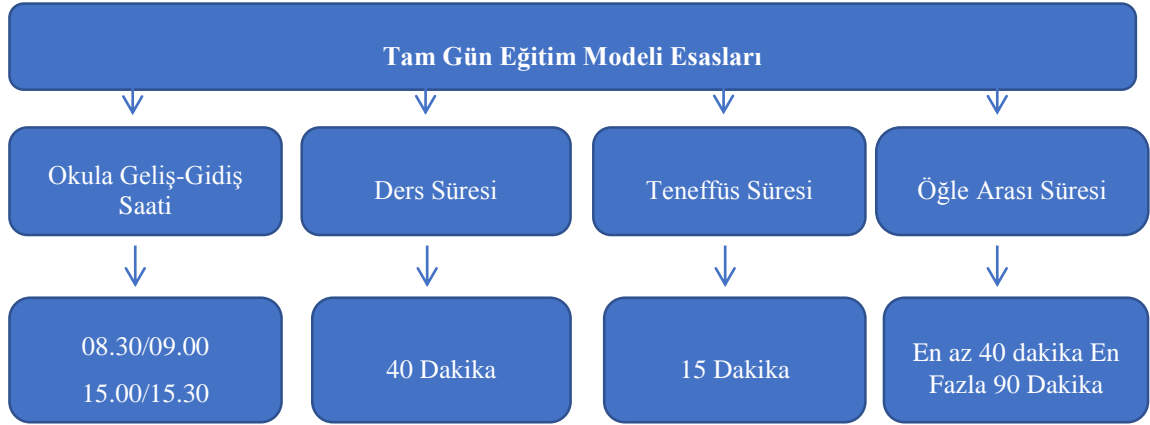
Türkiye’de şehirlerin iç dinamiklerinden kaynaklı olarak eğitim olanakları birbirinden farklılık göstermektedir (Koçberber ve Kazancı, 2010). Bu farklılıklardan kaynaklı olarak bölgelere göre hatta okullara göre eğitim akışı olarak farklı eğitim sistemleri uygulanmaktadır. Ülkemizde okulların durumlarına göre tam gün ve ikili eğitim sistemi uygulanmaktadır (Kocaoluk, 1991). Bunlar tam gün eğitim sistemi ve ikili eğitim sistemidir. Tam gün eğitim “ İlköğretim kurumlarında sabah ve öğleden sonrayı kapsayacak şekilde yapılan” bir eğitimdir. İkili eğitim ise “okul öncesi eğitim ve ilköğretim kurumlarında ayrı gruplarla sabah ve öğleden sonra yapılan eğitim” olarak tanımlanmakla birlikte genelde sabahçı-öğlenci ya da yarım gün eğitim uygulaması olarak bilinmektedir. (MEB, 2014). Tam gün eğitim modeli daha çok nüfusun seyrek olduğu ya da elverişli fiziki imkana sahip okullarda uygulanmaktadır. İkili eğitim uygulamaları ülke genelinde tercih edilen bir durum olmamakla birlikte zorunlu durumlardan kaynaklı olarak uygulanan eğitim öğretim faaliyetidir. İkili eğitim yapan okulların ülke geneline göre dağılımına bakıldığında, ikili eğitimin köy okullarına oranla kentlerde daha yoğun olarak uygulandığı görülmektedir (Erdoğan, 2002).

MEB’in 2022 yılında yayınladığı MEB Örgün Eğitim İstatistikleri’ne (MEB, 2021) göre Türkiye’de 2021-2022 Eğitim-Öğretim yılında okul öncesi eğitim, ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde 19 milyon 155 bin 571 öğrenci örgün eğitim almıştır. Örgün eğitim kapsamındaki okullarda görev yapan öğretmen sayısı ise, 2021-2022 eğitim-öğretim yılında 1 milyon 139 bin 673 olarak açıklanmıştır. MEB 2021 Faaliyet Raporu’na göre, tam gün eğitim kapsamındaki öğrenci oranı, 2021 yılında yüzde 62,71 olarak hesaplanmıştır. 2021 yılı sonu itibarıyla her 10 öğrenciden 6’sı tam gün eğitim yapan okullarda öğrenim görmektedir. Türkiye de tam gün eğitim modeli daha çok ortaöğretim kademesinde uygulanmakta olup, ikili eğitim modeli de ilköğretim kademesinde yaygın olarak uygulanmaktadır. MEB verilerine göre, ülkemizde ortaöğretim kademesinde tam gün eğitim modeli ile eğitim verilen okullar ülke genelinde %92,64 olup, ilköğretim kademesinde tam gün eğitim modeli ile eğitim verilen okul oranı %56,96’dır (MEB, 2021).

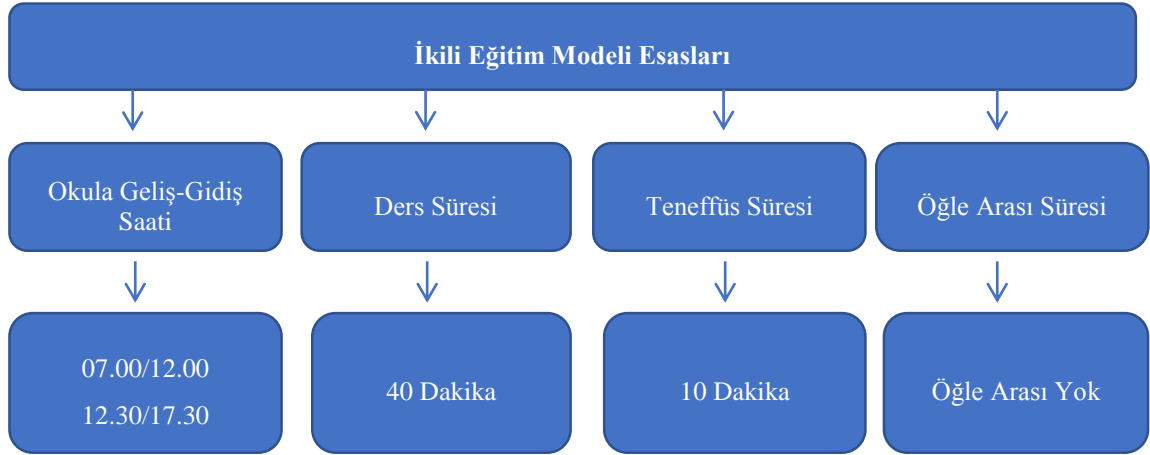
Şekil 1. Türkiye Genelinde Okul Kademelerinde Tam Gün Eğitim Uygulanan Okul Oranı

MEB İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde, tam gün normal eğitim veren okullarda esas olarak okullar 08.30/09.00 saatinde derse başlamakta, 15.00/15.30 saatinde ders sonu yapmaktadır. Tam gün eğitim yapan okullarda teneffüs süreleri ikili eğitim modeli ile aynı sürede olup, dersler 40 dakikadır. Teneffüs süresi minimum 15 dakikadır. Tam gün eğitim modelinde öğle arası uygulaması en az 40 dakika, en fazla 90 dakika olarak uygulanmakta olup, sürelerin azaltılması veya arttırılması hususu okulun bulunduğu ilin valiliklerine bırakılmıştır. Aşağıda verilen Şekil 2’de tam gün eğitim modeli esasları verilmiştir.

Şekil 2. Tam Gün Eğitim Modeli Esasları

MEB İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde, ikili eğitim veren okullarda esas olarak okullar sabahçı devre için 07.00/12.00, öğlenci devre için 12.30/17.00 saatinde başlayıp bitmektedir. Bir ders saati süresi tam gün eğitim modeli ile aynı sürede olup, 40 dakikadır. Teneffüs süresi en az 10 dakikadır. Tam gün eğitim modelinde öğle arası uygulaması uygulanmamaktadır. Aşağıda verilen Şekil 2’de tam gün eğitim modeli esasları verilmiştir.

Şekil 3. İkili Eğitim Modeli Esasları

Araştırmanın Önemi ve Amacı

Son yıllarda tam gün eğitime geçiş için MEB yoğun bir çaba harcamaktadır. Bu konuda yapılan alanyazın taramasında ikili eğitim modelinin öğrenciler açısından dezavantaj yarattığı noktasında fikir birliği bulunmaktadır. Aktay vd., (2019) ikili eğitim uygulamasının öğrencilerde sabah çok erken saatlerde okula gidilmesi ya da akşam geç saatlerde eve dönülmesi, kış aylarında iklim koşullarından kaynaklı olarak öğrencilerin zorluk yaşaması, sabahçı öğrencilerin uyku problemi yaşaması gibi sorunlardan dolayı dezavantaj yarattığını belirtmişlerdir. Camuzcu (2007) yapmış olduğu çalışmada, ikili öğretim gören öğrenciler tam gün öğretim gören aynı kademedeki öğrencilere göre dezavantajlı olduğunu belirtmiştir.

Tam gün eğitim modelinin de kendi içerisinde dezavantajları mevcuttur. Tam gün eğitim modeli yapılacak iyileştirmeler ile öğretmen ve öğrenci açısından çok daha faydalı bir uygulama haline getirilebilir. Tam gün eğitim modelinde teneffüsler ikili eğitim modelindeki teneffüslere oranla daha

uzundur ve tam gün eğitim modelinde öğle arası molası verilmektedir. Alanyazın taramasında bu avantaj olarak görülse de özellikle ilköğretim kademesindeki bazı öğretmenler tarafından avantajın yanında bir takım dezavantajlarda getirdiği düşünülmektedir. Bu araştırmanın amacı, ilköğretim okullarında derse giren öğretmenlerin tam gün eğitim modelindeki teneffüs süreleri ve öğle arası uygulamasına ilişkin görüşlerini incelemektir. Araştırmada ilköğretim kademesindeki okullarda görev yapan öğretmenlerin görüşleri alınarak aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır:

- Tam gün eğitimi öğrenci açısından avantajlı buluyor musunuz?
- Tam gün eğitimi öğretmen açısından avantajlı buluyor musunuz?
- Tam gün eğitimde teneffüs sürelerine ilişkin görüşleriniz nelerdir?
- Tam gün eğitimde öğle arası uygulamasına ilişkin görüşleriniz nelerdir?
- Tam gün eğitimde uygulamanın iyileştirilmesine ilişkin görüşleriniz nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Deseni

İlköğretim okullarında derse giren öğretmenlerin tam gün eğitim modelindeki teneffüs süreleri ve öğle arası uygulamasına ilişkin görüşlerini incelemeyi amaçlayan bu araştırma, olgubilim deseninde tasarlanmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim, yaşanmış deneyimi değerlendirmeye odaklanan bir yöntemdir (Jasper, 1994; Miller, 2003). Bir başka ifade ile olgubilim, öncelikli olarak olgunun altında yatan ortak anlamları keşfetmek için bireyler tarafından deneyimlenmiş dünyayı tanımlamaya ve yaşanmış deneyimlerin özünü açıklamaya çalışmaktadır (Baker vd., 1992 ; Rose vd., 1995).

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu, 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Gaziantep'teki bir ilköğretim okulunda görev yapan ve 15'i erkek, 17'si kadın olmak üzere toplam 32 öğretmen oluşturmaktadır. Katılımcı öğretmenler amaçlı örneklem yöntemlerinden biri olan maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemine göre belirlenmiştir. Araştırmaya meslekte hizmet yılı süresine göre, 1-8 hizmet yılı süresi; 12, 8-15 hizmet yılı süresi 8; 15-20 hizmet yılı süresi 6; 20-25 hizmet yılı süresi 4; 25 ve üzeri hizmet yılı süresi bulunan 2 öğretmen dahil olmuştur. Eğitim düzeylerine göre öğretmenlerin 20'si lisans mezunu, 12'si lisansüstü eğitim mezunudurlar. Katılımcıların cinsiyete göre dağılımı Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı

Cinsiyet	Öğretmen Sayısı
Kadın Öğretmen	17
Erkek Öğretmen	15

Katılımcıların meslekte hizmet yılı durumlarına göre dağılımı Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Katılımcıların Hizmet Yılı Durumlarına Göre Dağılımı

Hizmet Yılı	Öğretmen Sayısı
1-8	12
8-15	8
15-20	6
20-25	4
25 ve üzeri	2

Katılımcıların eğitim durumlarına göre dağılımı Tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre Dağılımı

Eğitim Düzeyi	Öğretmen Sayısı
Lisans	20
Lisansüstü	12

Veri Toplama Aracı

Bu araştırmada veriler, araştırmanın amacına en uygun olan; bir konuyu aydınlatmak için araştırmacı tarafından hazırlanmış nitel veri toplama tekniklerinden biri olan görüşme tekniğiyle toplanmıştır. Görüşmelerde, görüşme öncesinde hazırladığımız bazı soruların standartlaştırıldığı, bazı soruların da açık uçlu olarak hazırlanıp sorulduğu yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmanın amacına en uygun olduğundan Nitel araştırma yönteminde toplumsal dünya hakkında veri elde etmek için kullanılan en temel tekniklerden biri görüşmedir (Aull-Davies, 1999, s. 93). Görüşme, araştırmacının ve katılımcının aktif olarak dahil olduğu anlam yaratım süreci olarak da tanımlanabilir (Holstein ve Gubrium, 2004). Bu teknikte, araştırmacı önceden sormayı planladığı soruları içeren görüşme protokolünü hazırlar. Buna karşın araştırmacı planladığı soruların yanında görüşme akışına göre farklı, yan veya alt sorularla görüşmenin seyrini etkileyebilir (Ekiz, 2003).

Yapılan alanyazın taraması neticesinde bir kısmı standartlaştırılmış bir kısmı da açık uçlu olan sorulardan oluşan bir soru havuzu oluşturulmuştur. Soru havuzu oluşturulduktan sonra uzman görüşüne başvurulmuştur. Sonraki aşamada araştırılmak istenen konu kapsamında oluşturulan havuzdan amaca en uygun sorular seçilmiştir. Sorular numaralandırılmış ve kategorize edilmiştir. En son aşamada başvuru uzman ile beraber son düzeltmeler yapılarak araştırmaya uygun duruma getirilmiştir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmanın verilerini toplamak amacıyla oluşturulan beş soruluk görüşme formu, 2022-2023 eğitim-öğretim yılı, Gaziantep’te bir ilköğretim okulunda tam gün eğitim yapan 32 öğretmene uygulanmıştır. Görüşmeler okul müdür yardımcısı odasında ve öğretmenin dersinin olmadığı müsait saatlerde yapılmıştır. Görüşmeler ortalama 30 dakika sürmüştür. Görüşmeler 8 haftada tamamlanmıştır. Görüşmeler esnasında katılımcıların onayı ile ses kaydı alınmıştır. Görüşme sonrasında görüşme esnasında alınan kısa notlar ve ses kayıt cihazı ile elde edilen veriler yazıya dökülmüştür. Görüşlerin analizinde, nitel veri analiz tekniklerinden betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Görüşme neticesinde sorulara verilen cevaplar içeriklerine göre ilk önce anlamlı gruplara bölünmüştür. Görüşme neticesinde elde edilen veriler, içeriğine göre tablolastırılmıştır. Tabloda kategorize edilen cevapları veren kişi sayıları (frekans) ayrıntılı olarak verilmiştir. Bazı öğretmen cevapları ve görüşleri tabloların altına yazılmıştır. Bu görüşler K1, K2,K3... Şeklinde kodlanmıştır.

Geçerlik ve Güvenirlik

Bu araştırmada geçerlik ve güvenirliliği etkileyen unsurları en az seviyeye indirmek veya ortadan kaldırmak amacıyla çeşitli önlemler alınmıştır. Çalışmanın iç geçerliğini sağlamak için; çalışmada kullanılacak gözlem formunun hazırlama aşamasında konuya hakim bir akademisyen ve 1 öğretmen olmak üzere 2 uzman görüşüne başvurulmuştur. Hazırlanan görüşme formu katılımcı öğretmenlerden ikisine okutularak soruların okunaklık ve anlaşılabilirlik açısından incelemeleri istenmiştir. Uzman görüşleri ve katılımcı öğretmen incelemesinin ardından elde edilen verilere göre görüşme formunda gerekli düzenlemeler yapılarak son hali oluşturulmuştur. Dış geçerliğini sağlamak için ise; araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanması, verilerin analizi ve bulguların nasıl düzenlendiği ayrıntılı bir şekilde verilmiştir. Araştırmanın katılımcıları araştırmanın amacına katkı sağlayabilecek öğretmenlerden seçilmiştir. Araştırmada yapılan görüşmenin hemen sonunda toplanan veriler özetlenmiş ve katılımcı öğretmenlerden bunların doğruluğuna ilişkin düşüncelerini teyit etmeleri

istenmiştir. Araştırmada katılımcı öğretmenlerle görüşmeler salt görüşme esnasındaki süre ile kısıtlanmamış, görüşme öncesinde ve sonrasında da çalışma grubuyla zaman geçirilmiş ve araştırma konusuna dayalı gözlem yapılmıştır. Katılımcı öğretmenlerle karşılıklı güvene dayalı ve dostça bir ilişki kurulmuştur.

Bulgular

Araştırmanın bulgular bölümünde ilk olarak öğretmenlere yöneltilen “Tam gün eğitimi öğrenci açısından avantajlı buluyor musunuz?” sorusuna ilişkin yanıtları almak olmuştur. Elde edilen verilerin analizi sonucunda ulaşılan bulgular Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. “Tam Gün Eğitimi Öğrenci Açısından Avantajlı Buluyor musunuz?” Sorusuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Soru No	Öğretmen Görüşü	Öğretmen Sayısı
1	Tam gün eğitimi öğrenci açısından avantajlı bulmuyorum.	18
2	Tam gün eğitimi öğrenci açısından avantajlı buluyorum.	14

“Tam gün eğitimi öğrenci açısından avantajlı buluyor musunuz?” sorusunu yönelttiğimiz öğretmenlerden 18’i tam gün eğitim modelini öğrenciler açısından dezavantajlı görmekte, öğretmenlerden 14’ü ise avantaj olarak görmektedir. “Tam gün eğitimi öğrenci açısından avantajlı buluyor musunuz?” sorusuyla bağlantılı olarak katılımcı öğretmenlerden neden avantajlı veya dezavantajlı bulduklarını açıklamaları istenmiştir. Elde edilen verilerin analizi sonucunda ulaşılan bulgular Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5. “Tam Gün Eğitimi Öğrenci Açısından Neden Avantajlı veya Dezavantajlı Buluyorsunuz?” Sorusuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Soru No	Öğretmen Görüşü	Öğretmen Sayısı
1	Teneffüs ve öğle arası uygulama süresinin uzun olmasından dolayı dezavantajlı buluyorum	16
2	Öğrencilerin, ikili eğitime oranla daha makul bir saatte okula geldiklerinden dolayı avantajlı buluyorum.	10
3	Öğrencilerin, teneffüs ve öğle arası uygulama sürelerinin uzun olmasıyla dinlenme ihtiyaçlarını giderebildikleri için avantajlı buluyorum.	4
4	Öğrencilerin neredeyse günün bütün zamanını okulda geçirdiklerinden ders dışı aktivitelere yeteri kadar zaman ayıramaması sebebiyle dezavantajlı buluyorum.	2

“Tam Gün Eğitimi Öğrenci Açısından Neden Avantajlı veya Dezavantajlı Buluyorsunuz?” sorusunu yönelttiğimiz öğretmenlerden 16’sı teneffüs ve öğle arası uygulama süresinin uzun olmasından dolayı dezavantajlı bulduklarını, 10’u öğrencilerin ikili eğitime oranla daha makul bir saatte okula geldiklerinden dolayı avantajlı bulduklarını, 4’ü öğrencilerin teneffüs ve öğle arası uygulama sürelerinin uzun olmasıyla dinlenme ihtiyaçlarını giderebildikleri için avantajlı bulduklarını, 2’si de öğrencilerin neredeyse günün bütün zamanını okulda geçirdiklerinden ders dışı aktivitelere yeteri kadar zaman ayıramaması sebebiyle dezavantajlı bulduklarını söylemiştir. “Tam Gün Eğitimi Öğrenci Açısından Neden Avantajlı veya Dezavantajlı Buluyorsunuz?” sorusuyla bağlantılı olarak katılımcı öğretmenlerle yapılan görüşmeler neticesinde bazı öğretmen görüşleri şu şekilde olmuştur;

- “Diğer eğitim kademelerine kıyasla ilkökul ve ortaokul öğrencileri teneffüs esnasında daha hareketlidir. Öğrenciler dışarı zili çalmasıyla teneffüse koşarak çıkmakta, içeri zili ile aynı şekilde koşarak sınıfa girmektedir. Teneffüslerin uzun olması ile birlikte öğrencilerin koşma

aktivitesine teneffüs süresince devam etmeleri ve hareket gerektiren oyunlar oynamaları teneffüs sonrasında derse yorgun gelmelerine neden oluyor(K2).”

- “Tam gün eğitimde öğle arası uygulaması öğrenciler açısından dezavantaj yaratıyor. Tam gün eğitimde öğle arası okulda kalan öğrenciler tıpkı uzun teneffüste olduğu gibi çok koşmaları ve çok fazla efor gerektiren oyunlar oynamaları çok yorulmalarına neden oluyor ve öğleden sonraki derslere yorgun geliyorlar. Öğle molasında servisle evlerine giden öğrenciler için süre yetersiz kalıyor, zamanlarının çoğu yollarda geçiyor. Günde 4 defa servise binen öğrenciler için servis yolcuğu ayrı bir risk taşıyor (K5).”
- “Tam gün eğitimde teneffüs sürelerinin uzun olması ve öğle arası uygulaması ile öğrenciler dinlenme ihtiyacını giderebiliyor(K3).”
- “İkili eğitimde öğrenim gören öğrenciler çok erken saatte kalkıyor ve okula hazırlık süreleri çok kısıtlı oluyor. İkili eğitimde çocuklar çok erken kalkıyor, yeteri şekilde kahvaltı yapamıyor. Kış günlerinde sabahçı öğrenciler karanlıkta yola düşüyor, öğlenci öğrenciler karanlıkta eve gidiyor. Tam gün eğitim bu dezavantajları ortadan kaldırıyor. Öğrenciler tam gün eğitimde ikili eğitime oranla daha makul bir saatte okula geliyor ve okuldan eve dönüyor (K17).”

Araştırmanın bulgular bölümünün ikinci kısmında öğretmenlere yöneltilen “Tam gün eğitimi öğretmen açısından avantajlı buluyor musunuz?” sorusuna ilişkin yanıtları almak olmuştur. Elde edilen verilerin analizi sonucunda ulaşılan bulgular Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. “Tam Gün Eğitimi Öğretmen Açısından Avantajlı Buluyor musunuz?” Sorusuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Soru No	Öğretmen Görüşü	Öğretmen Sayısı
1	Tam gün eğitimi öğretmen açısından avantajlı bulmuyorum	26
2	Tam gün eğitimi öğretmen açısından avantajlı buluyorum	6

“Tam gün eğitimi öğretmen açısından avantajlı buluyor musunuz?” sorusunu yönelttiğimiz öğretmenlerden 26’sı tam gün eğitim modelini öğretmen açısından dezavantajlı görmekte, öğretmenlerden 6’sı ise avantaj olarak görmektedir. “Tam gün eğitimi öğretmen açısından avantajlı buluyor musunuz?” sorusuyla bağlantılı olarak katılımcı öğretmenlerden neden avantajlı veya dezavantajlı bulduklarını açıklamaları istenmiştir. Elde edilen verilerin analizi sonucunda ulaşılan bulgular Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. “Tam Gün Eğitimi Öğretmen Açısından Neden Avantajlı veya Dezavantajlı Buluyorsunuz?” Sorusuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Soru No	Öğretmen Görüşü	Öğretmen Sayısı
1	Teneffüslerin uzun olması ve öğle arası uygulaması özellikle nöbetçi olduğumuz günlerde çok yorulmamıza yol açtığından tam gün eğitimi dezavantajlı buluyorum.	20
2	Tam gün eğitimi, neredeyse günün bütün zamanını okulda geçirdiğimizden özel işlerimize zaman ayıramıyoruz. Bu sebepten dolayı tam gün eğitimi dezavantajlı buluyorum.	6
3	İkili eğitime oranla daha makul bir saatte okula geliyoruz, zamanı daha verimli kullanabiliyoruz. Dolayısıyla tam gün eğitimi avantajlı buluyorum.	4
4	Teneffüs sürelerinin uzun olması ve öğle arası uygulaması ile dinlenme ihtiyaçlarını giderebiliyoruz. Dolayısıyla tam gün eğitimi avantajlı buluyorum.	2

“Tam Gün Eğitimi Öğretmen Açısından Neden Avantajlı veya Dezavantajlı Buluyorsunuz?” Sorusunu yönelttiğimiz öğretmenlerden 20’si tam gün eğitimdeki teneffüslerin uzun olması ve öğle arası uygulamasının özellikle nöbetçi oldukları günlerde çok yorulmalarına bağlı olarak dezavantaj durumu yarattığını, öğretmenlerden 6’sı tam gün eğitimde neredeyse günün bütün zamanını okulda geçirdiklerinden kendilerine zaman ayıramadıklarını belirterek dezavantaj yarattığını, öğretmenlerden 4’ü ikili eğitime oranla daha makul bir saatte okula geldiklerini ve zamanı daha verimli kullanabilmeleri açısından tam gün eğitimi avantajlı gördüklerini, öğretmenlerin 2’si de teneffüs sürelerinin uzun olması ve öğle arası uygulaması ile dinlenme ihtiyaçlarını giderebilmeleri açısından tam gün eğitimi avantajlı görmektedir. “Tam Gün Eğitimi Öğretmen Açısından Neden Avantajlı veya Dezavantajlı Buluyorsunuz?” sorusuyla bağlantılı olarak katılımcı öğretmenlerle yapılan görüşmeler neticesinde bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir;

- “Teneffüslerin uzun olması ve öğle arası uygulaması ile teneffüs ve öğle aralarında sürekli hareket halinde olan öğrencilerin güvenliği sağlamak ve gerekli düzeni sağlamak adına özellikle nöbetçi olduğumuz günlerde çok yoruluyoruz (K13).”
- “Ortaöğretim eğitim kademesine oranla ilkokul ve ortaokul öğrencileri teneffüs esnasında çok fazla koşmaktadır. Tam gün eğitimdeki teneffüslerin uzun olması ile birlikte öğrenciler çok koşmaları ve efor gerektiren oyunlar oynamaları sebebiyle çok yorulmakta ve dolayısıyla teneffüs sonrasındaki derse yorgun gelmelerine neden olmaktadır. Bu da işimizi zorlaştırmaktadır. Öğrencileri teneffüs sonrası derse motive etmekte zorlanıyoruz.
- İkili eğitimde çok erken saatte kalkıyoruz ve okula hazırlık süremiz çok kısıtlı oluyor. Tam gün eğitim bu dezavantajları ortadan kaldırıyor. Tam gün eğitim modelinde makul zamanda uyanıyor, rahat bir kahvaltı yapıyor ve makul sürede okula gelip gidiyoruz. Öğrenciler için de aynı avantajı sağlıyor ve ilk derse hazır bulunur şekilde gelen öğrenciler işimizi kolaylaştırıyor (28).”
- “Tam gün eğitimde teneffüs sürelerinin uzun olması ve öğle arası uygulaması ile dinlenme ihtiyacımızı giderebiliyoruz (23).”
- “Tam gün eğitimde sıkışık bir zamanlama dilimi olmadığından daha etkin bir planlama yapabiliyoruz (K10).”

Araştırmanın bulgular bölümünün üçüncü kısmında öğretmenlere yöneltilen “Tam gün eğitimde teneffüs sürelerine ilişkin görüşleriniz nelerdir?” sorusuna ilişkin yanıtları almak olmuştur. Elde edilen verilerin analizi sonucunda ulaşılan bulgular Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. “Tam gün eğitimde teneffüs sürelerine ilişkin görüşleriniz nelerdir?” Sorusuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Soru No	Öğretmen Görüşü	Öğretmen Sayısı
1	Tam gün eğitimde teneffüs sürelerini uzun buluyorum.	22
2	Tam gün eğitimde teneffüs sürelerini ideal buluyorum.	6
3	Tam gün eğitimde teneffüs sürelerini kısa buluyorum.	4

“Tam gün eğitimde teneffüs sürelerine ilişkin görüşleriniz nelerdir?” sorusunu yönelttiğimiz öğretmenlerden 22’si tam gün eğitimdeki teneffüslerin uzun olduğunu, öğretmenlerden 6’sı tam gün eğitimde teneffüs sürelerini yeterli bulduğunu, öğretmenlerden 4’ü de tam gün eğitimde teneffüs sürelerini kısa bulduğunu söylemiştir. “Tam gün eğitimde teneffüs sürelerine ilişkin görüşleriniz nelerdir?” sorusuyla bağlantılı olarak katılımcı öğretmenlerden teneffüs sürelerini neden uzun, kısa veya ideal bulduklarını açıklamaları istenmiştir. Öğretmenlerle yapılan görüşmeler neticesinde bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir;

- “Tam gün eğitimde teneffüs sürelerini uzun buluyorum. Teneffüste öğrenciler çok fazla koşuşturmakta ve sürekli hareket halindedir. Uzun teneffüste öğrenciler kendilerine çok yormakta ve dolayısıyla teneffüs sonrasındaki derse yorgun gelmektedirler. Bu da işimizi zorlaştırmaktadır. Öğrencileri teneffüs sonrası derse motive etmekte zorlanıyoruz. 15 dakikalık teneffüs süresini uzun buluyorum. İkili eğitimdeki gibi 10 dakikalık teneffüsü yeterli buluyorum (K7).”
- “Tam gün eğitimde teneffüs sürelerini ideal buluyorum. Öğrencilerin temel ihtiyaçlarını karşılamada ve dinlenmelerinde tam ideal bir süre olduğunu düşünüyorum. Tıpkı biz öğretmenlerde 15 dakikalık teneffüs süresinde ideal bir şekilde dinlenip ihtiyaçlarımızı giderebiliyoruz (K4).”
- “Tam gün eğitimde teneffüs sürelerini kısa buluyorum. Öğrenciler 15 dakikalık teneffüsün büyük çoğunluğunu koşuşturma ve oyunla geçiriyorlar. Bu süre biraz daha uzun olabilir. Bu şekilde biz öğretmenler de derse daha dinlenmiş gireriz (K10).”

Araştırmanın bulgular bölümünün dördüncü kısmında öğretmenlere yöneltilen “Tam gün eğitimde öğle arası uygulamasına ilişkin görüşleriniz nelerdir?” sorusuna ilişkin yanıtları almak olmuştur. Elde edilen verilerin analizi sonucunda ulaşılan bulgular Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9. “Tam gün eğitimde öğle arası uygulamasına ilişkin görüşleriniz nelerdir?” Sorusuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Soru No	Öğretmen Görüşü	Öğretmen Sayısı
1	Tam gün eğitimde öğle arası uygulama modelinin güncellenmesi gerektiğini düşünüyorum.	24
2	Tam gün eğitimde öğle arası uygulaması gereksiz buluyorum.	4
3	Tam gün eğitimde öğle arası uygulamasını ideal buluyorum.	4

“Tam gün eğitimde öğle arası uygulamasına ilişkin görüşleriniz nelerdir?” sorusunu yönelttiğimiz öğretmenlerden 24’ü tam gün eğitimdeki öğle arası uygulamasının güncellenmesi gerektiğini, öğretmenlerden 4’ü tam gün eğitimde öğle arası uygulama modeli gereksiz bulduğunu, öğretmenlerden 4’ü de tam gün eğitimde öğle arası uygulamasını ideal bulduğunu söylemiştir. “Tam gün eğitimde öğle arası uygulamasına ilişkin görüşleriniz nelerdir?” sorusuyla bağlantılı olarak katılımcı öğretmenlerle yapılan görüşmeler neticesinde bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir;

- “Tam gün eğitimde öğle arası uygulaması gereksiz buluyorum. Öğleden sonraya daha çok beceri, sanatsal veya sportif dersler kalmakta. Bu dersler diğer derslere oranla daha eğlenceli geçtiğinden öğrencilerin motivasyonunda veya diğer etkenlere bağlı herhangi bir sıkıntı oluşmuyor. Öğle arası olmadan bu derslere devam edilmeli. Böylece ders dışı etkinlikleri zaman kalabilir (K22).”
- “Tam gün eğitimde öğle arası uygulaması gereksiz buluyorum. Tam gün eğitimde öğle arası uygulama süresi okulda kalan öğrenciler için uzun, servisle giden öğrenciler için de yetersiz olmasından kaynaklı çeşitli dezavantaj yaratıyor. Öğle arası okulda kalan öğrenciler güvenlik riski taşıyor. Düşme, yaralanma olayı çok sık görülüyor. Servisle giden öğrenciler için de genelde derse geç kalıyor. Dört defa servis yolculuğu yaptıklarından zamanlarının çoğu yolda geçiyor (K20).”
- “Tam gün eğitimde öğle arası uygulamasında öğleden sonraya kalan beceri, sanatsal veya sportif dersler kimi öğrenciler için önemsiz geldiğinde servisle eve giden öğrenci öğleden sonraki derse gelmiyor (K2).”
- “Tam gün eğitimde öğle arası uygulamasında servisle eve giden öğrencilerden anne babası çalışanlar sıkıntı yaşıyor (K32).”

- “Tam gün eğitimde öğle arası uygulama modelinin değişmesi gerektiğini düşünüyorum. Öğle arası uygulamasının normal teneffüse ek olarak 5 dakika daha verilerek 20 dakikaya çıkartılarak büyük teneffüs şeklini alması gerektiğini düşünüyorum (K31).”
- “Tam gün eğitimde öğle arası uygulamasını ideal buluyorum. Öğrenci ve öğretmenlerin dinlenmelerinde tam ideal bir zaman dilimi olduğunu düşünüyorum (K11).”

Araştırmanın bulgular bölümünün son kısmında öğretmenlere yöneltilen “Tam gün eğitimde uygulamanın iyileştirilmesine ilişkin görüşleriniz nelerdir?” sorusuna ilişkin yanıtları almak olmuştur. Elde edilen verilerin analizi sonucunda ulaşılan bulgular Tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 10. “Tam gün eğitimde uygulamanın iyileştirilmesine ilişkin görüşleriniz nelerdir?” Sorusuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Soru No	Öğretmen Görüşü	Öğretmen Sayısı
1	Tam gün eğitimde teneffüs süresi kısalmalıdır.	18
2	Tam gün eğitimde öğle arası uygulaması kaldırılmalıdır.	10
3	Tam gün eğitimde teneffüs süresi uygulamasının iyileştirilmesine gerek yoktur.	2
4	Tam gün eğitimde öğle arası uygulamasının iyileştirilmesine gerek yoktur.	2

“Tam gün eğitimde uygulamanın iyileştirilmesine ilişkin görüşleriniz nelerdir?” sorusunu yönelttiğimiz öğretmenlerden 18’i tam gün eğitimdeki öğle arası uygulamasının öğle arası uygulama süresini kısalmasını, gerektiğini, öğretmenlerden 10’u tam gün eğitimde öğle arası uygulama modelinin kaldırılması gerektiğini, öğretmenlerden 4’ü de tam gün eğitimde öğle arası uygulamasını ideal bulduğunu söylemiştir. Öğretmenlerle yapılan görüşmeler neticesinde bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir;

- “Tam gün eğitimde 15 dakikalık teneffüs sürelerini uzun buluyorum. Tam gün eğitimde öğle arası uygulama süresi kısalmalıdır. Teneffüs süreleri 15 dakikadan 10 dakikaya düşürülmelidir (K9).”
- “Tam gün eğitimde öğle arası uygulaması kaldırılmalıdır. Öğle arası uygulaması yerine 20 dakikalık uzun bir teneffüs uygulaması yerinde olur (K6).”
- “Tam gün eğitimde teneffüs süresi uygulamasının iyileştirilmesine gerek yoktur. 15 dakikalık süre öğretmenlerin ve öğrencilerin dinlenmeleri açısından uygun bir zaman dilimidir (K1).”
- “Tam gün eğitimde öğle arası uygulamasının iyileştirilmesine gerek yoktur. Öğle arası uygulaması öğretmenlerin ve öğrencilerin dinlenmeleri açısından uygun bir uygulamadır (K26).”

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Ülkemizde tam gün eğitim veya ikili eğitim veren okullarda esas olan ders saati süresi ve teneffüs süreleri, gelişmiş Avrupa ülkelerindeki okullardaki ders süresi ve teneffüs süreleriyle paralellik göstermektedir (Çaycı, 2018). Fakat teneffüste ve öğle arasında öğrencilerin meşgul olacağı sosyal, sportif vb. aktiviteler için okulların fiziki alt yapısının yeterli olmamasından kaynaklı dezavantajlar görüldüğü tespit edilmiştir. Yapılan araştırma neticesinde ortak kanı olarak katılımcı öğretmenler tam gün eğitim modelini genel olarak değil, teneffüs süreleri uzunluğu ve öğle arası uygulamasından kaynaklı eleştirdiği tespit edilmiştir. Katılımcı öğretmenler tam gün eğitim modelini teneffüs süreleri ve öğle arası uygulaması bakımından geliştirilmesi gerektiği söylemektedirler. Katılımcı öğretmenler çoğunlukla tam gün eğitim modelini okula gelişi gidiş saatlerinin daha makul bir zaman diliminde olması bakımından beğendiklerini söylemişlerdir. Öğrencilerin okulda geçirdikleri zaman konusunu inceleyen araştırmacı ve eğitimcilerin görüşleri irdelendiğinde, zamanın uzatılmasından yana olanlar ile bu düşüncenin karşısında olanlar şeklinde iki gruptan bahsedilebilir (Gökçe, 2012). Bu bulgulardan hareketle eğitim camiasında tam gün eğitim modeline ilişkin olumsuz yargılar taşınmadığı, ancak tam gün eğitim modelindeki teneffüs süreleri ve öğle arası uygulamasına ilişkin eleştiriler getirildiği söylenebilir.

Araştırmada katılımcı öğretmenlere sorulan sorulara verilen cevapların incelenmesi neticesinde okullarda uygulanmakta olan teneffüs sürelerinin uzun olması ve mevcut öğle arası uygulamasının öğrenciler açısından dezavantaj yarattığını sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcı öğretmenlerin özellikle tam gün eğitim modelinin teneffüs süreleri ve öğle arası uygulamasını eleştirdiği görülmüştür. Elde edilen veriler sonucunda öğretmenlerin uygulamadaki teneffüs süresinin uzun olması ve öğle arası uygulaması olmasının dinlenme ihtiyacına giderebilmeleri bakımından avantaj olarak gördüğü sonucu çıkarılmış olsa dahi öğretmenlerin teneffüsteki öğrencilerin kendilerini çok yorması ve çok fazla öğrenci kazalarının olmasından dolayı dezavantaj olarak gördükleri sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca elde edilen verilerden öğretmenlerin nöbetçi olduğu günlerde uzun teneffüs ve öğle aralarında çok yorulmalarına bağlı olarak dersi işleyecek güçlerinin kalmadığı tespit edilmiştir.

Araştırmada elde edilen veriler neticesinde tam gün eğitim modelinde uygulanan öğle arası uygulamasında verilen sürenin, servisle evlerine giden öğrenciler için az, okulda kalan öğrenciler için de fazla olduğu anlaşılmaktadır. Okul servis araçları Türkiye’de sıklıkla birtakım sorunların yaşandığı bir alan olarak alanyazında, MEB ve Emniyet Genel Müdürlüğü verilerinde yer almaktadır. (EGM, 2022; MEB, 2022; Taşdemirci, 2017; Boğa, 2010; Yeşilyurt vd., 2007). EGM 2022 Kasım ayı verilerine göre, 33332 okul servis aracının denetlendiği, bu araçlardan 2776’sının kusurlu olduğu, 189’unun kazaya karıştığı, 924 aracın ‘Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliği’ne aykırı davrandığı görülmüştür (EGM, 2022). Alanyazın göz önüne alındığında, benzer sorunlar raporlanmaktadır. Boğa (2010) ve Taşdemirci (2017), okul servis araçlarının çocukların can güvenliği ve psikolojik sağlıkları bakımından ciddi riskler barındırdığını raporlamıştır. Elde edilen verilere göre günde 4 defa servise binen öğrenciler için servis yolcuğu ayrı bir risk taşıdığı aşikârdır. Bu bulgulardan hareketle tam gün eğitim modelinde teneffüs süreleri ve öğle arası uygulamasında iyileştirmeler yapılabilineceği, farklı alternatifler üretilebileceği söylenebilir. Tüm bu bulgular sonucunda aşağıda verilen iyileştirme uygulamaları önerilebilir:

- Tam gün eğitimde öğle arası uygulama süresi kısaltılabilir. Teneffüs sürelerinin 15 dakikadan 10 dakikaya düşürülmesi araştırmada elde edilen veriler neticesinde görülen olumsuzlukları ortadan kaldırabilir.
- Tam gün eğitimde öğle arası uygulaması yerine okuldaki öğrenci mevcuduna paralel olarak en az 20 dakika en fazla 30 dakikalık uzun bir teneffüs uygulaması getirilerek öğle arası verilmeden sonraki derslere devam edilebilir. Öğle arası uygulaması yerine getirilen 20-30 dakikalık uzun bir teneffüs uygulaması ile servis seferi azaltılabilir.
- Mevcut uygulamada öğrencilerin serviste geçen zaman dilimi çıkarıldığında ortalama 15 dakikalık beslenme ve diğer ihtiyaç süresi kalmaktadır. Tam gün eğitimde öğle arası uygulaması yerine getirilecek olası 20-30 dakikalık uzun bir teneffüs uygulamasıyla

öğrencilerin beslenme ihtiyaçlarını karşılamak adına bakanlıkça taşınmalı yemek hizmeti verilebilir. Hazır paketlenmiş olarak gelen yiyecek ve içecekler planlı bir şekilde sınıflara dağıtılarak hem zaman tasarrufu hem de öğrenci servisi seferlerinin azalması sağlanacaktır. Bu uygulama ile annesi, babası her ikisi de çalışan öğrencilerin ve sosyo-ekonomik olarak düşük seviyede bulunan ailelerin öğrencilerine öğle arasındaki yeme-içme temin etme ihtiyacı çözülmüş olacaktır.

- Teneffüs süreleri 15 dakikadan 10 dakikaya düşürülmesi ve öğle arası uygulaması yerine 20-30 dakikalık uzun bir teneffüs uygulaması getirilerek, derslerin uygulanan tam gün modelinden daha erken bitirilmesi sağlanarak öğretmen ve öğrencilerin okul dışı aktivitelerine daha çok zaman ayırmaları sağlanabilir.
- Teneffüs sürelerinde ve öğle arasında öğrencilerin yönelebileceği daha çeşitli sosyal, sportif ve fiziki alt yapı iyileştirmesi yapılabilir.
- Önerilen uygulama neticesinde öğretmen ve öğrencilerin gönüllüğü çerçevesinde, ders dışı eğitim faaliyetlerine, sosyal veya sportif aktivitelere daha çok zaman ayrılabilir.

Lisans Bilgileri

Siirt Eğitim Dergisi'nde yayınlanan eserler Creative Commons Atıf-Gayri Ticari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.

Copyrights

The works published in Siirt Journal of Education are licensed under a Creative Commons AttributionNonCommercial 4.0 International License.

Etik Beyannamesi

Bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında belirtilen kurallara uyulduğunu ve “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbirini gerçekleştirmediğimizi beyan ederiz. Aynı zamanda yazarlar arasında çıkar çatışmasının olmadığını, tüm yazarların çalışmaya katkı sağladığını ve her türlü etik ihlalinde sorumluluğun makale yazarlarına ait olduğunu bildiririz.

Etik Kurul İzin Bilgileri

Etik kurul adı: Gaziantep Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurul Komisyonu

Etik kurul karar tarihi: 4-20.03.2020

Etik kurul belgesi sayı numarası: 13316

Kaynakça

- Akyüz, Y. (2007). *Türk eğitim tarihi* (10. Baskı). Pegem Yayınları.
- Aull-Davies, C. (1999). *Reflexive ethnography a guide to researching selves and others*. London, New York: Routledge.
- Baker, C., Wuest, J., & Stern, P. N. (1992). Method slurring: The grounded theory/phenomenology example. *Journal of advanced nursing*, 17(11), 1355-1360.
- Bishop, G. (1989). *Alternative strategies fot education*, Hong Kong: Macmillan Publishers.
- Boğa, M. (2010). *Taşımali ilköğretim uygulamasının öğrencileri taşıyan yerleşim birimlerindeki köy halkı ve velilerin görüşlerine göre incelenmesi (Ağrı İli Örneği)*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, Türkiye.
- Camuzcu, S. (2007). *Normal (tam gün) ve ikili öğretim (yarım gün) yapan ilköğretim okullarında birinci kademe öğrencilerinin genel başarılarının karşılaştırılması (Gaziantep İli Örneği)*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep, Türkiye.
- Çaycı, B. (2018). İlkokullardaki ders süresi ve ders saatlerinin sınıf öğretmeni görüşlerine göre değerlendirilmesi. *International Journal of Eurasian Education and Culture*, 3(5), 117-131.
- EGM (2012, 5 Aralık). *Okul servis araçları denetimi gerçekleştirildi*. <https://www.egm.gov.tr/okul-servis-araclari-denetimi-gerceklestirildi-20-12-2020>
- Ekiz, D. (2003). *Eğitimde Araştırma Yöntem ve Metotlarına Giriş*. Anı Yayıncılık.
- Erdoğan, İ. (2002). *Yeni bir bin yıla doğru Türk eğitim sistemi sorunlar ve çözümler*. Sistem Yayıncılık.
- Fidan, N. & Yaşar, B. (1991). *Meeting Basic Learning Needs in Primary Education School*, Ankara: UNICEF.
- Gökçe, F. (2012). Öğretmen ve velilerin, öğrencilerin okulda geçirdikleri zaman, ders ve dinlenme süreleri ile tatiller ve okul dönemleri konusundaki görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(4), 2541-2560.
- Holstein, A. J. & Gubrium, F. J. (2004, 26 Kasım). "The active interview." *Qualitative Research Theory, Method and Practice* (ed. David Silverman). Los Angeles, London, New Delhi: Sage Publications. <http://dx.doi.org/10.4135/9781412973588.n3>
- Jasper, M. A. (1994). Issues in phenomenology for researchers of nursing. *Journal of advanced nursing*, 19(2), 309-314.
- Karagözoğlu, G. (1986); "yüksek 9öğretime geçişte öğretmenlik mesleğine yönelme" Hacettepe Üniversitesi, *Çağdaş Gelişmeler Işığında Türkiye'de Eğitim Fakültelerinin Yeri ve Rolü Uluslararası Sempozyumu*. Ankara, Türkiye.
- Kavak, Y. (1997). *Dünyada ve Türkiye'de ilköğretim*, Pegem Yayınları.
- Kocaoluk, S. (1991). *İlköğretim temel mevzuat*. Kocaoluk Yayınevi.
- Koçberber, G., & Kazancık, L. B. (2010). İlköğretim olanaklarındaki farklılıkların incelenmesinde yeni bir yaklaşım. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38(38), 165-176.
- MEB, (2014). Millî eğitim bakanlığı okul öncesi eğitim ve ilköğretim kurumları yönetmeliği. 26 Temmuz 2014 Cumartesi *Resmî Gazete Sayı: 29072*.
- MEB, (1973, 28 Eylül). *1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu*. <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.1739.pdf>.

- MEB, (2021, 2 Ekim). *Milli Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim*. http://sgb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2021_09/10141326_meb_istatistikleri_orgun_egitim_2020_2021.pdf.
- Rose, P., Beeby, J., & Parker, D. (1995). Academic rigour in the lived experience of researchers using phenomenological methods in nursing in nursing. *Journal of Advanced Nursing*, 21(6), 1123-1129.
- Taşdemirci, M. (2017). *Taşınmalı ilkokullarda karşılaşılan güçlükler (ağrı ili örneği)*, (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Ağrı, Türkiye.
- Yeşilyurt, M., & Salim, O. (2007). İlköğretimde taşınmalı eğitim araştırması Van il merkezi örneği. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(19), 197-213.